Logistiikkayritysten Liitto ry

Eteläranta 10, 00130 Helsinki
Puh. +358 9 4202 3389
Y-tunnus 0202403-0
logistiikkayritykset@logistiikkayritykset.fi
www.logistiikkayritykset.fi

Eduskunta Valtiovarainvaliokunta verojaosto

LAUSUNTO
13.2.2019

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi raskaiden kuorma-autojen tienkäyttöverosta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi HE 314/2018 vp

Logistiikkayritysten Liitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikon aiheesta. Koska liiton jäsenten pääasiallinen toiminta liittyy tiekuljetuksiin ja kappaletavaraliikenteeseen, painotetaan tätä näkökulmaa lausunnossa.

Hallituksen esityksellä on tarkoitus ottaa käyttöön raskaan liikenteen tienkäyttömaksu, joka on vero. Kustannus kompensoitaisiin kokonaan kotimaiselle raskaalle liikenteelle käyttövoimaveroa alentamalla. Ulkomainen kalusto jäisi siten kompensaation ulkopuolelle.

Liittomme ymmärtää ajatuksen tienkäyttömaksuista raskaille kuorma-autoille, koska vastaavia aikaan tai kuljettuun matkaan perustuvia tienkäyttömaksuja on käytössä useissa EU-maissa. Vastaavia tienkäyttömaksuja tai -veroja ei peritä ulkomaisilta ajoneuvoilta Suomessa.

Tienkäyttöveroa kerättäisiin arviolta 34 M€/vuosi. Kotimaiset rekat maksaisivat sitä 28 M€, ja heille kompensaationa alennettaisiin käyttövoimaveroa vastaavasti 28 M€. Ulkomaiset rekat maksaisivat loput 6 M€. Järjestelmän kustannukset olisivat 2,5 M€/vuosi, joten valtion verotulot lisääntyisivät 3,5 M€/vuosi. Koko järjestelmän hyöty on hyvin pieni ottaen huomioon, että järjestelmän perustaminen aiheuttaa vielä lisäkustannuksia.

Esityksen ei arvioida taloudellisesi vaikuttavan juuri mihinkään. Myöskään ympäristö- tai kilpailuvaikutuksia ei synny, koska näin pienellä verolla ei ole ohjausvaikutuksia. Esitys lisää hallinnollista taakkaa sekä yrityksille että viranomaisille. Yrityksille tulee nykyisen yhden veron sijaan maksettavaksi kaksi veroa. Tämä tuo mukanaan uusia velvoitteita ilmoitusmenettelyjen muodossa. Liikenteen turvallisuusvirastoon pitää perustaa uusi verojärjestelmä ja lisätä virkamiehiä. Lisätyötä aiheutuu myös poliisille, Rajavartiolaitokselle ja Tullille.

Liitomme näkökulmasta on erinomaista, että esityksessä on kotimaisille kuljetusyrityksille ehdotettu täysimääräistä kompensaatiota tienkäyttöverosta. Suurin huolemme kuitenkin kohdistuu siihen, että onko tämä mahdollista? Kuten esityksen perusteluissa on kuvattu vastaavat täydelliset tai lähes täydelliset kompensaatiot Yhdistyneiden kuningaskuntien ja Saksan osalta on todettu syrjiviksi. On siis hyvin todennäköistä, että tässä lakiesityksessä ehdotettu kompensaatio on vastoin EU:n syrjimättömyyden periaatteita ja johtaisi rikkomusmenettelyyn Suomea vastaan. Tällöin joudutaan luopumaan kompensaatiosta, mikä aiheuttaa lisäkustannuksia elinkeinoelämälle ja teollisuudelle. Tämä on vastoin Juha Sipilään hallitusohjelman kirjausta, ettei teollisuuden kustannuksia kuluvalla hallituskaudella lisätä.

Myös tiemaksujen osalta kehitys EU:ssa menee toiseen suuntaan. Aikaperusteiset tienkäyttömaksut kieltävä direktiiviehdotus esiteltiin viime vuonna. Komission mukaan aikaperusteisista tienkäyttömaksuista tulisi luopua EU:ssa vuoteen 2023 mennessä.

Koska lakiesitys on selvästi syrjivä, tulee se hyväksyttää EU:n komissiossa ennen lain antamista eduskunnan käsiteltäväksi. Mikäli ehdotettu tai muu täydellinen kompensaatiojärjestelmä kotimaisille kuorma-autoille (esim. dieselveron palautusjärjestelmä) ei ole mahdollinen, tulee hankkeesta luopua.

Veroesitystä on muutettava myös siten, että tienkäyttövero voidaan palauttaa, jos ajoneuvo myydään tai siihen tehdään muutoksia, mikä muuttaa veron määrää. Vastaavajärjestelmä on jo olemassa käyttövoimaveron ja ajoneuvoveron osalta, joten sen toteutus ei ole vaativa tehtävä. Ajoneuvoverosta voi nykytilanteessa saada hyvitystä tai palautusta, kun

1. auto poistetaan liikennekäytöstä
2. auto poistetaan rekisteristä
3. verovelvollinen vaihtuu
4. ajoneuvorekisteriin merkityt tiedot muuttuvat niin, että ajoneuvosta tulee verovapaa tai veron määrä alenee
5. verovelvollinen vapautetaan veron maksuvelvollisuudesta.

Logistiikkayritysten Liitto ry edustaa merkittäviä logistiikkaoperaattoreita Suomessa. Jäsenten yhteenlaskettu liikevaihto on yli 1,5 miljardia euroa ja yritykset työllistävät noin 6000 henkilöä suoraan ja alihankintana noin 5000 henkilöä.

Kunnioittavasti

Logistiikkayritysten Liitto ry

Pekka Aaltonen
Toimitusjohtaja